

Νέα Υόρκη

Η ατμοσφαιρική ρύπανση στα αστικά κέντρα, ακόμη και σε επίπεδα που θεωρούνται ασφαλή, αυξάνει τον κίνδυνο τόσο για εγκεφαλικό επεισόδιο, όσο και για πρόωρη απώλεια μνήμης και γενικότερα άνοιας, ιδίως για όσους κατοικούν κοντά κεντρικούς οδικούς άξονες, σύμφωνα με δύο μελέτες που δημοσιεύθηκαν στο επιστημονικό έντυπο [Archives of Internal Medicine](#).

Η πρώτη μελέτη, με επικεφαλής τον καθηγητή Γρέγκορι Γουελένιους του [Πανεπιστημίου Μπράουν](#) και τον καθηγητή Μάρει Μίτλμαν της [ΙΑτρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ](#), διαπίστωσε ότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος εγκεφαλικού επεισοδίου τις μέρες που η ατμοσφαιρική ρύπανση σε μια πόλη (εν προκειμένω στη Βοστώνη) είναι εντονότερη λόγω του κυκλοφοριακού φόρτου στους δρόμους, σε σχέση με τις μέρες που η ποιότητα του αέρα είναι καλύτερη.

Τα περιστατικά περίπου 1.700 ανθρώπων, που είχαν υποστεί εγκεφαλικό επεισόδιο σε διάστημα μιας δεκαετίας, συσχετίστηκαν με την ποιότητα του αέρα και το επίπεδο της ρύπανσης, διαχρονικά.

Έτσι, οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι ο κίνδυνος ισχαιμικού εγκεφαλικού επεισοδίου ήταν κατά 34% αυξημένος επί 24 ώρες, μετά από τις μέρες όπου οι συνθήκες της ατμόσφαιρας από άποψη ρύπανσης είχαν χαρακτηριστεί «μέτριες», σε σχέση με τις μέρες που είχαν χαρακτηριστεί «καλές».

Ο αυξημένος κίνδυνος ήταν πιο αισθητός κατά τις πρώτες 12 έως 14 ώρες έκθεσης στην αυξημένη ατμοσφαιρική ρύπανση και σχετιζόταν κυρίως με την αύξηση του διοξειδίου του αζώτου και της αιθάλης, δύο κατ' εξοχήν ρυπογόνων στοιχείων που σχετίζονται με τις εξατμίσεις των αυτοκινήτων.

Η ρύπανση του αέρα προκαλείται κυρίως από τα αερομεταφερόμενα μικροσκοπικά σωματίδια, που εκλύονται από διάφορες πηγές, όπως τα αυτοκίνητα, τα εργοστάσια, την καύση των ξύλων κ.α. Τα σωματίδια συχνά εισέρχονται βαθιά στους πνεύμονες και, σύμφωνα με προηγούμενες έρευνες, έχουν «ενοχοποιηθεί» και για πρόκληση εμφραγμάτων.

Όπως είπαν οι ερευνητές, η ρύπανση του αέρα ωθεί τα αιμοφόρα αγγεία του οργανισμού να διαστέλλονται και να συστέλλονται με διαφορετικό τρόπο, προκειμένου να διατηρήσουν σταθερή την πίεση του αίματος. Όμως, με αυτό τον τρόπο, λόγω της επίδρασης του εξωτερικού περιβάλλοντος, επηρεάζεται αρνητικά η ικανότητα του σώματος να ρυθμίσει την αρτηριακή πίεση, γεγονός που μπορεί να πυροδοτήσει ένα εγκεφαλικό επεισόδιο, ιδίως σε ανθρώπους που

ανήκουν στην ομάδα υψηλού κινδύνου.

Σε αυτή τη μελέτη συμμετείχε και ο ελληνικής καταγωγής καθηγητής Περιβαλλοντικής Υγείας της Σχολής Δημόσιας Υγείας του Χάρβαρντ, Πέτρος Κουτράκης.

Η δεύτερη μελέτη, με επικεφαλής την καθηγήτρια Τζένιφερ Γουβ του **Ιατρικού Κέντρου του Πανεπιστημίου Ρας** του Σικάγο, διαπίστωσε ότι, σε βάθος χρόνου, η απώλεια των νοητικών λειτουργιών και της μνήμης είναι ταχύτερη στις γυναίκες που ζουν σε περιοχές με υψηλότερη ατμοσφαιρική ρύπανση, όπως π.χ. κοντά σε λεωφόρους με αυξημένη κυκλοφορία οχημάτων.

Καθώς ο οργανισμός εκτίθεται για πολύ χρόνο στην ατμοσφαιρική ρύπανση, επηρεάζεται αρνητικά η κυκλοφορία του αίματος προς τον εγκέφαλο, πράγμα που προκαλεί πρόωρη έκπτωση των νοητικών λειτουργιών και της μνήμης.

Οι ερευνητές έδωσαν σε σχεδόν 20.000 γυναίκες τρίτης ηλικίας να κάνουν μια σειρά από νοητικά τεστ και συσχέτισαν τις επιδόσεις τους με το επίπεδο ρύπανσης στην περιοχή όπου ζούσαν.

Βρήκαν, έτσι, ότι όσο χειρότερη ήταν η ποιότητα της ατμόσφαιρας γύρω από το σπίτι τους, τόσο χειρότερα λειτουργούσε και ο εγκέφαλός τους, αν και η επίπτωση δεν ήταν τόσο αισθητή που οι ίδιες οι γυναίκες θα την πρόσεχαν στην καθημερινότητά τους.

Οι επιστήμονες συμπεραίνουν λοιπόν ότι όσο καλύτερη η ποιότητα της ατμόσφαιρας σε μια πόλη, τόσο λιγότεροι άνθρωποι ενδεχομένως να εκδηλώσουν άνοια στα γεράματα. Πάντως, διευκρινίζουν ότι αυτό δεν είναι λόγος να ανησυχήσουν υπερβολικά όσοι ζουν κοντά σε ατμοσφαιρικά επιβαρημένες περιοχές, καθώς θα πρέπει να γίνουν και νέες, ακόμα μεγαλύτερες μελέτες πάνω στο ζήτημα.

Ωστόσο, μια τρίτη συναφής έρευνα, που δημοσιεύτηκε επίσης στο Archives of Internal Medicine, συμπέρανε ότι η έκθεση στο παθητικό κάπνισμα συνδέεται με αυξημένο κατά 39% κίνδυνο εμφάνισης άνοιας στις γυναίκες.

health.in.gr, ΑΠΕ